І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь... — Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА  SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City N. J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 81. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 2-го ТРАВНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 2, 1972 No. 81. VOL. LXXIX.

Українські інженери розглядають проблеми „суперміст"

Ню Йорк (В. С.) — В четвертому вечорі - конференції, що його влаштувало Товариство Українських Інженерів Америки в суботу, 29-го квітня в приміщенні Українського Інституту Америки, темою чотирьох лекцій були проблеми „суперміст", а зокрема їхнього занечищення довкілля, надмірного нагромадження населення, адміністрування ними для створення кращого соціяльного, економічного та культурного життя і їхньої перебудови та зміни форм життя їх мешканців. Цей вечір доповідей, багатий в наукові інформації про стан „суперміст" і пляни покращання долі їхніх мешканців, відкрив інж. Юрій Гончаренко, голова Метрополітального Відділу ТУІА в Ню Йорку. Після введення слухачів у теми лекцій, інж. Леонід Пахолюк, мистоголова ТУІА, проводив програмою цього вечора, представляючи кожного із доповідачів.

Інж. Методій Борецький, дослідник і адміністратор екологічної інженерії, зреферував заходи для очищення метрополітальних міст, вичисляючи спершу стан таких заходів, а потім наукові досліди і пляни більш ефективних заходів для припинення постійно збільшуваного занечищування довкілля в метрополіях, які є центрами культурного та наукового життя Америки.

Д-р Борис Карашкевич, викладач соціології в Стейтовому Коледжі в Ню Полс, Н.Й., говорив про демографічні проблеми урбанізації, про нові міста-моделі в Америці та в країнах Европи і про користі та невигоди таких нагромаджень населення, ілюструючи свою лекцію висвітленням прозірок. Він подав теж критичні завваги про відношення стейтових і федерального урядів до великих міст, які були і є основою цивілізації, науки і культури країни.

Мгр Юрій Купчинський, абсольвент студій державної адміністрації затруднений на пості управителя міста Оссінінг, Н.Й., доповідав про структуру адміністрації американських міст, основні чотири форми міських управлінь, та про їхні завдання і про пов'язаність із адміністрацією повітів, стейтів і т.д.

(Закінчення на стор. 3-ій)

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Понеділок, 1 травня 1972

КЕРІВНИЦЮ КОРПУСУ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР воєнної фльоти ЗСА Алін Берту Дерк, яка мала чин капітана, підвищено в званні до контр - адмірала. Це перша жінка - адмірал, не тільки в історії американської, а й світової фльоти.

СЕНАТОР ВІЛЛІЯМ ПРОКСМАЄР ЗАЯВИВ В ІНТЕВ'Ю, що як дотепер, то урядова контроля над інфляцією в ЗСА не дала позитивних наслідків. Цю заяву склав сенатор після двотижневого переслухування справи в об'єднаній Конгресовій Комісії в справах економіки. Сенатор Проксмаєр, керівник тієї Комісії, сказав, що можливо доведеться американцям „навчитися жити при інфляції". Він вважає, що урядові засоби для контролі цін, заради поборювання інфляції, не дали дійсно позитивних результатів і що населення ставиться до них уже з певною дозою недовір'я.

НАПЕРЕДОДНІ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ДЕМОКРАТИЧНИХ праввиборів у стейті Огайо два демократичні кандидати виявили не надто велику активність. Сенатор Джордж МекҐоверн виступив у Колюмбусі з гострою критикою позицій ЗСА у в'єтнамській війні, а сенатор Гюберт Гомфрі побував у тому стейті в трьох негритянських церквах та взяв участь у демонстрації в обороні людських прав жидів у Совєтському Союзі.

БАНДИТСЬКІ НАПАДИ НА ЛЮДЕЙ в Нюарку відбуваються не конче вечорами чи вночі, і не обов'язково на безлюдді. Найновіший випадок стався в самому центрі міста, в приміщенні міського управління: напасник вимагав від секретарки грошей у „ліфті", і зі злости, що вона їх не мала, потягнув ножем по спині жертви, а сам зник.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ КУРТ ВАЛЬДГАЙМ РОЗМОВЛЯВ з ізраїльським амбасадором в ОН Йозефом Текоахом і єгипетським Ахмедом Абдель Магуїдом, запропонувавши своє посередництво в ізраїльсько - арабському затяжному конфлікті. В цьому тижні вертається до Ню Йорку офіційний посередник ОН в справі ізраїльсько - арабського замирення, д-р Гуннар Яррінг, шведський амбасадор у Москві, але його подальші чотирирічні заходи дотепер невдачні.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ АНВАР САДАТ ЗАКІНЧИВ свої відвідини в Москві, де він конферував з усіма членами кремлівської верхівки. Офіційний комунікат, проголошений при його відлеті, стверджує, що араби можуть користуватися „також іншими засобами, як дипломатичний, для відзискання своїх, окупованих Ізраїлем, земель". Така стилізація вказувала б, що СССР дав згоду Єгиптові розпочати нову війну проти Ізраїлю, хоч це, мабуть, тільки словесна погроза.

У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ДІЙШЛО, мабуть, до компромісу між канцлером Віллі Брандтом і сильною опозицією щодо ратифікування пакту неагресії Західної Німеччини з СССР і Польщею. Після того, як при голосуванні над бюджетом 247 голосів було „за" і стільки само „проти", Віллі Брандт і два лідери християнських демократів, Райнер Барзель і кол. міністер фінансів Франц Штравс, відбули кількагодинну нараду.

У ТУРЕЧЧИНІ НОВИМ ПРЕМ'ЄРОМ СТАВ 69-річний політик - дипломат Суат Найрі Урґуплю, колишній турецький амбасадор у Вашингтоні. Він заявив, що в новому уряді будуть заступлені всі більші партії.

З ВЛАДИВОСТОКУ ВИХАЛИ в південному напрямку два совєтські вилововлювачі мін. Припускають, що вони пливуть на води В'єтнаму у передбачуванні можливости, що ЗСА заміновують доступ до північно - в'єтнамського порту Гайфонгу, куди совєтські кораблі безперервно привозять важку зброю.

СССР БУДУЄ тепер 3 великі кружляки з ракетними викидачами, містоти по 12.000-15.000 тони, та ремонтують і пристосовують до сучасних вимог 3 старі важкі кружляки з гарматами, містоти по 15.000-20.000 тони. Тому, що новітні ракетні кружляки є куди меншими, на кругло 5,000 тон містоти, зате багато зручніші і швидші, західні коментатори припускають, що ті морські військові колоси потрібні Совєтам для „репрезентаційних" цілей, у відвідуванні азійсько - африканських портів.

Відвідини президента Ніксона на фармі Конналлі викликають багато політичних здогадів

Флоресвілл, Тексас. — В неділю 30-го квітня президент Ніксон зі своїм почтом, вертаючись до Вашингтону з своєї вакаційної оселі в Кій Біскейн, повернув тут на велику фарму Джона Б. Конналлі, секретаря скарбниці, єдиного демократичного члена його Уряду, та зустрівся з численними видатними діячами обидвох партій, Демократичної і Республіканської, що викликало багато всіляких політичних здогадів у теперішньому передвиборчому часі. Видвигається навіть здогад, що президент Ніксон може запропонувати Конналлі кандидатуру на віце-президента в найближчих виборах, хоча сам Президент при різних інших нагодах заявляв, що він бажав би, щоб Спіро Егню дальше залишився на пості віце-президента. Секретар Конналлі належить до найбільших оборонців політики президента Ніксона, зокрема фінансово-економічної, яку він сам допомагає оформлювати. Поминаючи здогади щодо кандидатури на віце-президента, політичні коментатори звертають увагу, що в попередніх виборах президент Ніксон не потрапив здобути 26 вітальних у виборі Президента електорів Тексасу, втративши їх меншістю тільки 39,000 голосів на яких приблизно чотири мільйони виборців того стейту.

Детективи вивели із катедри св. Патрика сім черниць за порушення спокою

Ню Йорк. — Під час недільного Богослужения в католицькій катедрі св. Патрика у Ню Йорку, в присутності кардинала Терентія Кука, 12 черниць лягли покотом поблизу вівтаря, після св. Причастя. На деяких із них були білі накидки з написами: „Ще одна людина загинула в Індокитаї". Серед переповненої вірними катедри виникло замішання, але детективи наблизились до черниць і семеро з них та одну вчительку вивели з храму. Їх відвезли на поліційну станицю на 51-ій вулиці й обвинувачували в порушенні спокою під час Богослуження. Інші п'ять черниць полежали ще деякий час на підлозі, потім підвелись і самі тихо зникли. Трохи згодом був опублікований Архиєпископальний бюлетень, в якому повідомлялось, що проти заарештованих черниць не буде ні судового слідства, ні процесу. Заки в св. Патрику відбулася та подія, яких 60 католицьких черниць демонстрували поблизу катедри на 5-ій евню. Вони домагалися, щоб римо-католицька церква в Ню Йорку зайняла становище відносно війни у В'єтнамі. Більшість із демонстранток належали до ордену „Sisters of Charity" (Сестер Милосердя): вони не носять черенечого одягу, займаються переважно виховною роботою по школах, частина з них живе в манастирі, а частина на приватних помешканнях.

У Колюмбійському Університеті тривають студентські демонстрації

Ню Йорк. — Частина студентів Колюмбійського Університету продовжує демонстрацію, проти війни у В'єтнамі. Студенти захопили дві великі університетські будови, забарикадувалися в них і не хочуть звільнити, через що інші студенти не мають змоги нормально продовжувати студії. Представники ректорату пробували переговорювати в неділю з демонстрантами. Розмова тривала біля будови „Гемілтон Гол", захопленої студентами. Переговори нічого не дали. Студенти передали представникові Колюмбії довгий список своїх вимог, в тому й таку, що Колюмбійський Університет повинен припинити будь - які зв'язки з Урядом, якщо вони стосуються воєнних зусиль ЗСА в Індокитаї. Переговори розпочалися з коротких розмов між забарикадованими студентами і одним із охоронців, А. Арчілою, і не мали формального характеру. Чи вони будуть відновлені і коли, ще нічого не відомо. Тим часом студенти, які не беруть участи в демонстрації, продовжують студіювати, деякі навіть, позад деревами на площі перед Університетом, де професори читають їм лекції.

Ню Йорк мав понад 300 000 наркоманів

Ню Йорк. — Контрольна Рада для боротьби проти наркоманства, яка діє при бюрі посадника Ню Йорку Джона Ліндзі, повідомила в своєму довіреному звіті, що в Ню Йорку в 1964-70 роках було понад 300 000 наркоманів, які посилено заживали героїну, демерол і метадон. Останнім часом кількість наркоманів збільшується. Найбільше заживали в минулих роках різних наркотиків люди у віці від 15 років до 45 років: 44 особи на кожну 1 000 населення в Ню Йорку. У звіті сказано, що в 1970 році в місті було на 42 відсотки більше наркоманів, чим у попередньому році. Звіт повідомляє також, на підставі довгих досліджень, що за останні роки збільшилась кількість наркоманок-жінок, а також поширилось наркоманство серед негрів значно більше, чим серед пуерториканців, інших білих та взагалі серед чоловіків. Скільки є тепер наркоманів у Ню Йорку, ніхто точно не знає, але припускають, що їх є кругло 150 000 осіб. Частина з названих вище 300 000 наркоманів пройшла лікування, а певна кількість була засуджені й відбувають в'язничну кару. Тепер у Ню Йорку відбувається з рамени Міської Ради посилена кампанія проти наркоманства, відкрито нові лікувальні заклади.

До ОН передано листа совєтських жидів з 304 підписами

Ню Йорк. Напередодні поїздки президента Ричарда Ніксона до Совєтського Союзу делегат Ізраїлю в ОН одержав підпільно передаsucc з СССР листа, з підписами 304 жидів. Автори листа прохають звернутися з проханням до президента Р. Ніксона, щоб він, перебуваючи у Москві, заторкнув під час переговорів з представниками ЦК КПСС і совєтського уряду питання про становище жидів у СССР. Листа одержав делегат Ізраїлю в ОН Йосиф Текон, його адресували наради до Уряду ЗСА, до Комісії Прав Людини та до жидівських організацій у світі. Про зміст того листа-прохання було повідомлено закордонні кореспонденти в Москві, а листа буде долучено до інших справ і передано до ОН перед 3-ім травня, коли відбудеться „День солідарности з совєтськими жидами".

У Парижі відновляться тайні переговори з в'єтнамськими комуністами

Париж. — 30 квітня прибув до Парижу Ле Дук То, член Політбюра північно-в'єтнамської комуністичної партії, з яким засекречено переговорював був у 1970 році представник президента Ніксона Генрі Кіссінджер. Тодішні переговори були перервані внаслідку занедужання того видатного комуніста, — Кіссінджер відмовився стрінутися з ким іншим, який не мав би права вирішувати справи війни-миру. Ле Дук То, який прилетів з Ганою через Пекін і Москву, заявив на летовищі, що він прибув, щоб повести „поважні переговори". Він різко таврував Уряд президента Ніксона за бомбардування Північного В'єтнаму й жадав припинення бомбардування „обох зон В'єтнаму", розуміючи під цим обидві частини тієї поділеної країни, та визначення дати остаточного й якнайшвидшого відкликання всіх американських військ із В'єтнаму. Він твердив, що „в'єтнамізація" мусить бути припинена та що вона, зрештою, вже виявилась невдачною. Вимагав, щоб президент Південного В'єтнаму Нгуєн Ван Тієв „негайно зрікся". Але він запевняв, що в'єтнамські камуністи не мають заміру встановляти у Південному В'єтнамі комуністичний режим і що зречення названого президента має відкрити шлях до створення у Сайгоні „уряду національної гармонії". Припускають, що в найкоротшому часі будуть відновлені засекречені наради Ле Дука То і Генрі Кіссінджера. Тим часом у Південному В'єтнамі комуністи віднесли дальші поважні успіхи і тамошня ситуація дуже грізна. Комуністи зайняли міста Контум і маршують на Плейку. Вони оточили також місто Кванґрі, яке знаходиться напередодні упадку. Багато південно-в'єтнамських вояків стараються підкуплювати пілотів гелікоптерів і платять по 250 долярів, щоб забрали їх з воєнної смуги в запілля.

Німеччина відклала ратифікацію пактів безпеки з Совєтами і Польщею

Бонн. — Голосування над ратифікацією пактів безпеки з СССР і Польщею, що їх західньо - німецький канцлер Віллі Брандт підписав був у Москві й Варшаві у 1970 році, мало відбутися в середу 3 травня ц. р. Його відкликали після того, як у нарадах названого соціялістичного канцлера з лідерами консервативної опозиції виявилось, що опозиція готова відмовитись від поборювання тих договорів і їх ратифікації за певні поступки, які „рятували б обличчя" опозиції. За газетними твердженнями, компроміс, що його осягнули канцлер Віллі Барндт і лідери опозиції, полягає у тому, що Віллі Брандт повідомить Совєтський Союз, що в його інтерпретації підписаний ним німецько-совєтський пакт неагресії, в якому стверджується непорушність теперішніх кордонів в Европі, не виключає мирного з'єднання Німеччини на базі плебісциту в обох частинах подіеної Німеччини. Тепер будьм-то працюють над такою стилізацією тієї заяви, яку мав би скласти канцлер Віллі Брандт, яка однаково задовольнила б опозицію, як і не була б в очах Москви перекресленням пакту безпеки.

Підготовлено справу остаточного замирення між Індією і Пакистаном

Ісламад, Пакистан. — Після чотириденних нарад 17-тичленної делегації Індії з уповноваженими представниками Пакистану проголошено спільний комунікат, в якому стверджено, що устійнено докладний денний порядок для нарад пакистанського президента Зульфікара Алі Буто й індійського прем'єра Індіри Ганді. Їхня безпосередня зустріч і конференція „на вершинах" відбудеться впродовж цього травня місяця, або з початком червня ц. р. у столиці Індії Ню Делі. Докладну дату визначать за обосторонним порозумінням. Голова індійської делегації Дурга Прасад Джар, найближчий дорадник Індіри Ганді у справах закордонної політики, заявив, що він дуже вдоволений із ходу й висліду нарад його делегації з пакистанцями. Коли, мовляв, пакистанський президент Бутто прибуде до Ню Делі, то його вітатимуть не як формального гостя, а як приятеля з відкритими раменами. Він висловив переконання, що між Індією і Пакистаном прийде до тривкого замирення. Хоча він відмовився будь-що сказати про суттєві справи, про які була мова у тих чотириденних нарадах, проте загально признається, що підготовлено позитивну розв'язку таких справ, як обмін полонених з останньої індійсько-пакистанської війни, відкликання індійських військ з окупованої ними частини пакистанського Кашміру, визнання Пакистаном Бангладешу і т. п. важливі справи.

„Молодь України" інформує про „справедливий вирок", не повідомляючи про вирок

Київ. — „Перед нами вирок Ворошиловградського обласного суду, затверджений Верховним Судом УССР: вирок справедливий і остаточний — оскарженню не підлягає", розповідає „Молодь України" з 25 квітня 1972 р. „У місті Антрацит Ворошиловградської області стався трагічний випадок: 25-річний робітник, член самодіяльної оркестри шахматів Микола Піскун з'явився п'яним на танцювальний майданчик, коли під час танцю його ненависник штовхнув якийсь Віктор Стукалов, танцюючи з іншою дівчиною, — М. Піскун вдарив В. Стукалова ножем і забив його на місці. Отямившись, він „ховав ножа в сорочку". Подом українець, вирослав „важкою дитиною", дивився на „бійки в хаті", вчився дуже добре", у 17 років потрапив три роки до виправної колонії, звільнений достроково: працював на шахті. „Молодь України" згадує слова педагога Макаренка, що виховання дитини триває до п'ятирічного віку", але накидається на підсудного, як на „непоправного". М. Піскун одружений, мав трирічну дитину. Однак, за вдачею нетерплячий, з молодого віку почав пити горілку. „У залі суду Піскун намагався виправдатися, прагнув довести, що осягнув глибину злочину і розкаявся. А потім був справедливий вирок". — який промовчує „Молодь України". Треба додати, що Микола Піскун — українець за 4 забитий В. Стукалов — росіянин.

З'ЇЗД ФКУ ЗМОБІЛІЗУВАВ ДАЛЬШІ СИЛИ І ФОНДИ ДЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ ОСЕРЕДКУ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ В ГАРВАРДІ

Піттсбург (Б.Т.). — Звітування членів Екзекутиви і представників з поодиноких громад, випрацювання пляну дальшої дії, інформації про розгортання праці Гарвардського Центру Українських Студій — виповнили порядок нарад П'ятого З'їзду Фонду Катедри Українознавства, що відбувся тут в суботу, 23-го квітня. Численні привіти, листи, поради та побажання вказують на щиру підтримку ФКУ збоку провідних кіл нашого громадянства. На З'їзді зложено декларації на вплати до ФКУ разом на суму 64 тисячі долярів. Інж. Орест Бедрій із дружиною Оксаною зголосив свою пожертву до ФКУ у висоті 10 тисяч долярів. З'їзд відбувся в приміщеннях Рузвелт і в ньому взяло участь 39 представників ФКУ з 16-ти місцевостей в 7-ми стейтах, як також члени Головної Екзекутиви ФКУ. Гарвардський Центр Українських Студій репрезентували проф. д-р Омелян Пріцак, докторант історії Павло Мовгоч і студент Адріян Сливоцький.Присутніми були також 29 гостей. Поштою і телеграмами наспіли численні привіти від українських особистостей та організацій і від американських провідних осіб, в тому кількох конгресменів і сенаторів. Одержано привіти від Владик — Архиєпископа Марка Гундяка, єпископа Ярослава Габра, від централь Товариств українських лікарів та інженерів та від понад десятка комітетів ФКУ із далеко віддалених місцевостей. Надіслали телеграми сенатор Дік Швайкер, віцеканцлер Вісконсинського університету про студії етнічних спадщин, конгресмен Вілліям С. Мургед, конгресмен Джов Гейдос, предсідник Республіканського Національного Комітету Баб Дол та інші.

Нарадами З'їзду проводили інж. М. Корчинський і д-р Я. Мігайчук. Секретарювали пані Ольга Джула й інж. Г. Шараневич. Учасники З'їзду вислухали детальних звітів, їх прийняли до відома і схвалили дію Головної Екзекутиви. Із звітування, яке охоплювало час від останнього З'їзду ФКУ (грудень 1970 р.) по кінець березня ц.р., виходило, що: сума фундації значно зросла впродовж 1971 р. вплинуло до каси ФКУ пожертв на суму 164,114 долярів, а на конті ФКУ в Гарварді зложено вже 1,013,205 долярів; вдержано і поширено організаційну мережу ФКУ: в 57-ми українських громадах із 20-ти стейтів є вже 451 представник ФКУ, число жертводавців до ФКУ збільшилось, досягаючи числа 5,771 осіб і організацій, відмолоджено склад Головної Екзекутиви ФКУ, вдержано постійне заінтересування широких кругів нашого громадянства проєктом ФКУ, ФКУ втішався широкою підтримкою збоку української молоді, а десятки українських студентів включились у ведення збіркової акції ФКУ. Поїздки, відвідини поодиноких потенційних жертводавців, листування, обіжники, телефонічні розмови, комплектування адрес, сходини, інформаційні збори, влаштовування імпрез — це зміст праці трудівників ФКУ.

Інформації про розгортання праці Гарвардського Центру Українських Студій подали репрезентанти українського гарвардського середо-

(Продовження на стор. 3-ій)

Пластова Фундація в Ню Йорку відбула Загальні Збори

Ню Йорк. — В суботу 22-го квітня, тут у Пластовому Домі відбулися 6-ті Загальні Збори Пластової Фундації, що була зорганізована в 1964-му році з завданням набути пластовий дім для пластової молоді цієї метрополії. Зборами проводила Президія в особах: пл. сен. Зенон Корчинський — предсідник та пл. сен. Володимир Корнага як секретар. На протязі свого 8-літнього існування — Пластова Фундація під проводом великого ентузіяста і голови Фундації інж. Романа Баранського, набула об'єкт при 144 Другій евню за суму 88,276.31 дол., де мали приміщення дольковим пластової молоді. Од наче цей будинок в тому стані зовсім не надавався на приміщення домівок — тому Дирекція Пластової Фундації вирішила його зовсім перебудувати і примінити його для вжитку пластової молоді. Перебудову закінчено в 1971 році коштом 152,461.52 дол. Будинок має, крім кімнат-домівок для юнацьких гуртків і новацьких роїв, модерну залю, чи не найкращу залю, яку має яканебудь українська інституція метрополії Ню Йорку. Залю використовується на більші пластові збірки, деякі громадські імпрези, музичні виступи, доповіді, збори, мистецькі виставки. Для набуття та перебудови пластового дому — треба було присвятити багато часу і зужити багато енергії — головно для збірання фондів так серед пластунів сеніорів, як і батьків пластової молоді. На жаль, відгук ширшого загалу українського громадянства — був мінімальний.

В грудні 1970 року відбулося урочисте посвячення Пластового Дому, якого довершив Владика Шмондюк, після чого відбувся в Народному Домі бенкет з датками по 50.00 дол. від родини на Пластову Фундацію. На купно і перебудову зібрано суму 123.515.83 дол. (стан на 31-го грудня 1971), однаке зібрана сума далеко не вистачала на покриття коштів купна і перебудови дому. Треба було затягнути гіпотечну позичку в Українському Народному Союзі (на початку перебудову дому в сумі 50.000.00 дол., а прикінці 1970-го року 100.000.00

(Закінчення на стор. 3-ій)

Пласт у Едмонтоні створив молодечий Театральний Ансамбль

Едмонтон. — Організація молоді Пласт створила в Едмонтоні молодечий Театральний Ансамбль під назвою „Юна Мрія", мистецький керівник Марія Дитиняк, станичний Пласту П. Саварин. Після довшої підготови „Юномрійці" показали свою першу виставу — прем'єру „Злотий лев" п. Марійки Підгірянки „У чужому пір'ї". „Українські Вісті", з Едмонтону в числі з 20 квітня писали, що „всі ролі виконували самі молоді актори. Грали бездоганно. Чиста українська мова лунала зі сцени і мило вражала слухачів. Вистава була переплітана танцями, хороводами і співами" — композитора не названо. Режисер п-і Марії Дитиняк піднесли по виставі квіти. Театральний Ансамбль молоді „Юна Мрія" плянує „приготовляти різні п'єси, дитячі оперети тощо". Ансамбль має своє оркестру, складену з молодих музик - пластунів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Новий тріюмф духа й техніки

Місія космічного корабля „Аполло 16" була новим тріюмфом людського духа й техніки, які, з'єднані у спільному зусиллі, зробили новий великий крок у дослідженні таємниць космосу. Це була вже п'ята з черги успішна виправа на Місяць з висадом і обслідуванням його поверхні. Цим разом три американські астронавти — Джон В. Янг, Чарлз М. Дюк і Томас К. Маттінґлі — провели від 12.54 год. по полудні 16 квітня до 2.45 хвилин по полудні 27 квітня — разом 226 годин у безкраїх просторах всесвіту, з того 73 години на Місяці. Вони привезли у забраних з поверхні Місяця зразках безцінні скарби для наукових дослідників. Але далеко не вичерпали того, що ще треба дослідити, хоч би тому, що дотепер усі виправи на Місяць, з людськими залогами і без них, стосувалися тільки оберненої до Землі частини Місяця. І тому вже тепер учені з жалем приймають до відома, що серія американських летів на Місяць у так званій „Програмі Аполло" передбачає ще тільки один лет: „Аполло 17" має полетіти туди в грудні цього року, після чого висилатимуть вже тільки „роботів".

Люди недовірливо ставляться до фантазій. Але коли фантазія стає дійсністю — скоро до неї звикають. У найбуйнішій уяві трудно було передбачити, що людина зможе мандрувати по Місяцю, розмовляти звідтіль із Землею, що з Землі можна буде керувати своїми висланцями на Місяці і що ті висланці цілими й здоровими будуть вертатися на Землю у точно визначений час і на точно визначене місце. Коли ж таке сталося раз і другий і третій — такі виправи перестали бути сенсацією. Все ж, десятки мільйонів людей і цим разом стежили за тією, здавалося б неймовірною місією, подивляли героїв і раділи, коли вони врешті опинилися знову на хвилях океану, відкіля відразу перенесено їх на чердак корабля.

Світ дуже неспокійний. У В'єтнамі шаліє війна, над Близьким Сходом висить меч Дамокла, в різних країнах на різних континентах неспокій або, щонайменше, хвилюючі проблеми. Всі ці політичні зудари й неполадки не зупиняють творчого духа винахідливости. „Аполло 16" засвідчив ще раз неперевершеність Америки і щодо здатности її людей і її техніки.

Геніяльний винахідник

Увесь культурний світ відзначає цього року 125-ліття з дня народження геніяльного американського винахідника Томаса Алви Едісона, який за своє сповнене безнастанної праці життя зробив тисячі винаходів, зареєстрував у ЗСА майже 2 000 патентів, а за кордоном — біля 3 000 патентів. Нині важко назвати якесь технічне досягнення, що ним користуємось так, немов би воно було Богом дане, до якого не приклав би своїх рук і геніяльного розуму великий винахідник. Син голляндського іміґранта, Томас Алва Едісон винайшов телеграфічний апарат, розробив систему багаторазового телеграфування, винайшов фонограф для запису звуку, удосконалив кіноапарат і телефон Белла, зробив безліч відкрить у ділянці електрики, в тому числі й такі практичні, як винахід „корка"-запобіжника, електролічильника тощо. Тільки для винайдення відповідного металу для електричної жарівки, без якої нині немислиме людське життя в культурній країні, Т. А. Едісон витратив 10 000 долярів, які заробив на попередніх винаходах. Не любив розкидатися грішми, але вкладав їх у все нові й нові відкриття. Його вілля на Флориді майже завжди стояла порожньою, а її власник-мільйонер працював по 18-19 годин на добу.

Томас Алва Едісон народився в Майлані, Огайо. Свою життьову кар'єру він розпочав з продажу газет у поїздах, а потім у 14 років вже зорганізував друкарню в вантажному вагоні, сам писав, сам складав і сам видавав та продавав свою газету. А при тому, поруч із друкарнею, була й хемічна лябораторія, де молодий розум відкривав нові світи для всього людства. Тогочасна преса називала його „чарівником із Менло Парку", поблизу Ню Йорку, де він зорганізував свою першу дослідну інституцію. Не знаючи вищої математики, Едісон започаткував нову науку — електроніку.

Звичайно, Томас Алва Едісон був геніяльно обдарованою людиною. Але сам він не вірив у „генія" — він вірив у велику працьовитість та наполегливість, які й дали людству того, хто, вмираючи на 85-му році, сказав дружині: „Я прожив своє життя і зробив усе найкраще, що міг".

В. Ткач

СЕНСАЦІЯ В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Від вівтірка 25 квітня до четверга 27 квітня, перша година і 20 хвилин дня, громадяни Західньої Німеччини перебували у великому напруженні: о такій годині стало відомо, що заповіджений християнсько - демократичною опозицією у вівторок т. зв. конструктивний вотум недовір'я урядові Брандта не здобув потрібної більшости. Вислід голосування в бонському парляменті, засідання якого безпосередньо передавалося через радіо і телебачення, був до останньої хвилини непевний. З тону промов представників урядової коаліції і з висловлювань деяких депутатів цієї коаліції, про яких думалося, що вони будуть голосувати проти Брандта, склалося враження, що переможе опозиція. І тому, коли було оголошено вислід голосування, це викликало сенсацію і, звичайно, ентузіязм серед депутатів коаліції, яка оваційно вітала Брандта, що далі залишається канцлером. Привітали його з перемогою — як це водиться в демократичних країнах з політичною культурою — і представники опозиції.

Конституція Західньої Німеччини допускає тільки т. зв. конструктивний вотум недовір'я урядові. Він полягає на тому, що опозиція мусить виставити кандидата на нового шефа уряду. Якщо він буде обраний парляментом, то це одночасно означає усунення попереднього голови уряду. Цей припис конституції впроваджено для того, щоб після висловлення недовір'я урядові не було довгого і клопітливого шукання за новим головою уряду. Він відразу ж є, так би мовити, наперед вибраний і має, очевидно, готовим склад свого кабінету. Отже, урядові кризи в Німеччині не можуть тривати довго, як це є напр. в Італії.

Виставлений християнсько - демократичною опозицією кандидат і одночасно її провідник Райнер Барцель мусів зібрати на себе абсолютну більшість голосів членів парляменту, себто 249. Голосували 260 депутатів, бо голосували лише християнські демократи і деякі лібералі. Соціялісти, взагалі, участи в голосуванні не брали. Барцель не пройшов лише завдяки двом голосам: за нього голосувало 247 депутатів, 3 подали порожні картки, 10 голосували проти. Християнські демократи мають 246 депутатів, а значить хтось один (голосування відбувається таємно) з коаліції віддав свій голос за кандидата опозиції. Та ця остання лічила на більше „перекинчиків". Певно на тих трьох, які стрималися, отже не хотіли виразно підтримати і Брандта. Доля соціялістично - ліберального уряду рішилася трьома, а властиво лише двома голосами. Може опозиція не дуже журиться таким результатом, бо розпоряджаючи в парляменті лише одним чи двома голосами більшости, було б тяжко урядувати. Чи не була б вона змушена вдатися до передчасних, тобто перед осінню 1973 року, парляментарних виборів, у яких шукала б здобути солідніщу більшість? Може, це і було в пляні опозиції.

Християнські демократи вважали, що прийшов зручний момент, щоб спробувати повалити уряд Брандта. Такий момент, як здавалось, прийшов після виборів до місцевого парляменту у країні Віюртемберг-Бадені 23-го квітня ц.р. Тамошнє населення віддало 53% голосів за християнських демократів, які одержали, отже, абсолютну більшість і вперше можуть урядувати в цій країні самі, тобто без жадного коаліційного партнера. Після цього один з ліберальних депутатів у бонському парляменті вийшов із своєї партії, а кілька других вважалося за таких, які „хитаються" і можуть піти слідами свого колеґи. Правдоподібно, це ті, які стрималися при голосуванні за конструктивний вотум недовір'я.

Зручність моменту полягала також на тому, що в бонському парляменті мала саме відбуватися дебата над бюджетом на 1972 рік. А всі познаки говорять за те, що німецьке населення більше незадоволене фінансово-господарською політикою уряду Брандта (катастрофальний зріст цін, невиконання обіцянок щодо різних соціяльних реформ тощо), ніж його політикою по відношенні до СССР й інших країн комуністичного бльоку. І тому опозиції, правдоподібно, видавалося, що ліпше усунути сучасний уряд ще перед тим, як на початку травня остаточно прийшла б на порядок денний справа ратифікації договорів Бонну з Москвою і Варшавою.

Покищо справа ясна: соціялістично - ліберальний уряд Брандта залишається при владі. Але становище цього уряду є дуже скрутне. Він розпоряджає дуже мізерною більшістю, а, може і зовсім уже її не має. Бо що станеться, як оті три, які „вагаються" і які, стримавшись при голосуванні, врятували Брандта, покинуть таки ряди урядової коаліції? Вони це зможуть зробити дуже швидко — при нагоді голосування за ратифікацію договорів з Москвою і Варшавою, бо, саме в цій справі вони вже висловлювали свої застереження. Вони це зможуть зробити і з іншої причини. Хоч голосування було таємне, але їх імена відомі, а коаліція, особливо ж шеф ліберальної партії, Шеель, зробила необережно, коли при дебаті над вотумом недовір'я лаяла „потенціяльних перекинчиків".

В кожному разі, Західня Німеччина мала величезну сенсацію. Хоч би вже тому, що це вперше після створення Федеральної Німецької Республіки спробувано висловити урядові вотум недовір'я. І тому, що — як уже зазначено — висліди були дослівно до останньої хвилини непевні. Але напруження не пройшло: в найближчому часі треба чекати дальшого загострення політичних антагонізмів.

Леонід Полтава

МРЯКОБІСИ

У Москві в 1970 році був опублікований у перекладі на російську мову роман, чи точніше — політичний роман американця Курта Ваннеґута „Різня число п'ять". Наскільки це тенденційна книжка, настільки антирелігійна і настільки зшита червоними нитками, що навіть Москва не вважала за потрібне опублікувати її окремим виданням. Надрукували на сторінках журналу „Новый Мир" — і досить.

Цього року в Рочестері, Миш., міський суд заборонив шкільним бібліотекам купувати оту книжку і тим більше — вивчати її в народних школах. Суд діяв на вимогу батьків та великої частини вчителів. Місцеві так звані ліві кілька разів подавати скаргу до апеляційного суду, але все без висліду: книжку пацифіста з ухилом в антирелігійний пропаґандизм до бібліотек не допустили; хто бажає почитати, може купити в книгарні.

З цього приводу в багатьох совєтських газетах з'явилися репліки, на зразок „Мрякобісся проти письменника!" (київська „Культура і Життя" з 2-го квітня 1972 р.): „Громадськість не раз зверталася до апеляційного суду з вимогою скасувати те ганебне рішення, але безрезультатно", — схлипує паперовими сльозами газетний дописувач Е. Баскаков із Ню Йорку. „Рочестерські ультра намагаються виправдати заборону твору його „антирелігійним змістом"...

Книжка антирелігійна. Та навіть не в цьому суть справи — „Різня число п'ять" написана так, що діти-школярі нічого в ній не розуміють. Але ЦК КПСС бажав би якнайбільшого поширення пацифізму в ЗСА (одночасно воєнізуючи мільйони молоді в СССР), тому рочестерська „лівиця" так натискала на поширення „роману" по школах.

Хто ж насправді є мрякобісом?

Скільки в совєтській Україні заборонених режимом українських творів? Скільки там письменників, прізвища яких „реґабілітували" заради прізвищ, без згадки про які не можна було скласти навіть найбільш покраяного підручника з історії української літератури? Скільки в сучасній Україні спалено книжок, і не тільки шляхом підпалів бібліотек, а й у катакомбах КҐБ? Скільки в сучасній Україні ще безіменних чорноволів, сверстюків, морозів, караванських, які змушені владою або мовчати, або ж публікуватись у „Самвидаві"? Спалити книжку злочин, але знищити працю людського розуму перед публікацією — це ще більший злочин. Скільки аґенти КҐБ забрали рукописів, про котрі нічого не буде знати народ, світ?

Тому крик совєтської преси „Мрякобіси проти письменника!" обертаємо проти авторів такого крику: „Мрякобіси проти письменників!" — не одного, і не одного народу, а багатьох. Окупаційним режимом газета „Культура і Життя" змушена писати про „події" в заокеанському Рочестері, але не про події в Києві, де та газета виходить.

ЗАСЕЛЕННЯ ІЗРАЇЛЮ

Коли боротьба за вільну еміграцію з СССР не вгаває в усьому світі, в Ізраїлі журяться найбільше тим, щоб жидів, тисячі яких приїжджають туди щомісяця, навчити ґебрейської мови, підшукати їм працю та пристановище, або зробити з них корисних громадян за можливо найкоротший час.

Це дуже - дуже коштовна праця, що вичерпує джерела Ізраїлю та жертвенність жидів усього світу. Згідно з дотеперішніми обрахунками буде в Ізраїлі у 1972 році 72.000 еміґрантів, з них половина із СССР. Службовці Жидівської Агенції кажуть, що яких 25.000 долярів треба, щоб спровадити одного еміґранта, або більше, ніж 175 мільйонів долярів на один лише 1972-ий рік. Це величезна сума грошей, навіть якщо Ізраїль одержав допомогу від Уряду ЗСА, щоб поселити жидівських еміґрантів. Сенатор Едмунд Маскі запевняв під час виборчої кампанії, що буде старатися, щоб Ізраїль одержав таку допомогу.

Деякі ізраїльські державні службовці вважають, що нових еміґрантів треба поселювати в Тель Авіві та довкола цього міста; тоді, мовляв, це буде менше коштувати. Ця територія має більше будинків і дуже порозкиданих, там легше дістати роботу, головно для 40 відс. совєтських жидів, які є професійно вишколені. І, нарешті, еміґранти бажають найрадше там жити. Деякі могли б знайти пристановище в Модіїні, новому запроєктованому місті, за 10 миль від Тель Авіву, недалеко йорданського кордону. Сподіваються, що Модіїн зможе прийняти 250.000 населення, і так злився б з тельавівською територією, де вже тепер живе половина ізраїльського населення.

Плянові розбудови міста Модіїну противляться посадники тих міст, що їх раді б вони розбудувати, щоб заселити Галилею й Неґев. Північноафриканські й румунські еміґранти також волють мешкати не в Галилеї й Неґев, а в Тель Авіві.

Деякі нові міста швидко розвинулися. На приклад, Бершева, що було донедавно вкритою курявою місцевиною, стала тепер зразковим промисловим містом із населенням малощо не 100.000. Одначе є також міста, які навряд чи розвинуться як промислові.

Ізраїльський уряд заявляє, що в інтересі країни краще відсилати совєтських жидів до слабо заселеної Галилеї й Неґев, аніж до перенаселеної і занечищеної, з нездоровим повітрям Тель - Авівської території.

М. Л-ний

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: д-р Михайло Данилюк

ХАРЧУВАННЯ І КАЛІЙ

Серед численних мінералів і вітамінів, необхідних для росту, розвитку та втримування нормального здоров'я, дуже важливе місце займає група т. зв. електролітів крови, а серед них зокрема — калій.

Ще кілька десятків років тому калій не був достатньо оцінений, і його ролю тогочасна медицина зводила лише до хемічної побудови кісток та певного роду праці м'язів, а інші властивості калію для людського організму не були відомі. Останніми десятиліттями калій вивчено докладніше, і тепер його ролю оцінюється, як дуже важливу в багатьох відношеннях. Власне, стверджено поза всяким сумнівом, що без достатньої кількости калію в організмі життя людини взагалі було б неможливим. Калій також неможливо замінити в живому організмі іншим хемічним первнем.

Калій разом з іншими електролітами — натрієм, хлоридами і двоокисом вуглецю — має велике значення для реґуляції кислотности і лужности крови, має великий вплив на працю серця і судин, на працю м'язів та нервову систему. Наприклад, з низьким вмістом калію серце відмовляється працювати з нормальною ритмікою і силою, а коли вміст калію стає занадто низьким, воно може взагалі зупинитись. Уся система м'язів і подекуди нервової системи стає кволою і неспроможною виконувати нормальні рухи і працю.

Нормальне харчування, яке має в собі різні види м'яса, овочів, ягід і городини, постачає людині потрібну кількість калію. Лише при дуже обмежених дієтах або при помітних розладах травлення людина може затратити потрібну кількість калію. Втрачається калій при продовжених блюваннях, а особливо при сильних розвільненнях. Одначе, якщо ці розлади тривають короткий час, вміст калію з харчами повертається до нормального стану. Лише при справді хворобливому і хронічному стані, коли харчування дуже обмежене, потрібно вводити в людину калій у різних хемічних сполуках у формі медикаментів. До речі, всі ліки з калієм мають дуже неприємний смак, і деякі люди їх просто не можуть заживати.

У питанні калію хочемо згадати більше практичну сторінку, яка стосується багатьох людей із хворим серцем, високим тиском крови та різними набряками. Якраз ці катеґорії недужих дуже часто приймають відповідні медикаменти, щоб відтягати з організму зайву рідину, т. зв. сечогінні ліки або діюретики. А майже всі сечогінні засоби, відводячи з організму зайву воду, „вимивають" з нього також певну кількість калію. Це дуже важливе для таких пацієнтів, бо часто при продовженому заживанні таких ліків вміст калію спадає до дуже низького рівня, і можуть постати прикрі ускладнення. Це, зокрема, дуже важливе таким людям, які разом із сечогінними ліками приймають також диґіталіс для серця. При упадкові калію в крові в таких станах можуть бути й поважні розлади в праці серця.

Тож часто лікарі, приписуючи ліки проти високого тиску крови, набряку або при деяких недугах серця, звертають увагу пацієнтам на необхідність частішої перевірки, іноді з дослідженням вмісту калію в крові. Іноді приписують додатковий калій, але завжди звертають увагу на потребу споживати деякі харчі, багаті на калій.

Звичайно, ніхто не повинен перевіряти свій стан сам, — це повинен робити лікар, але кожна людина, яка заживає ліки „на воду", як популярно їх називають, мусить заживати достатню кількість калію в харчах, щоб поповнювати його втрату. Засаднично кожна людина, що приймає ліки для відтягнення зайвої води з кровоносної системи, повинна споживати щодня пересічно 1000-2000 міліграмів калію, залежно від ваги тіла та дози ліку.

Нижче подаємо список багатших на калій харчів, з якого можна вибирати потрібний, щоб поповнювати щоденну втрату калію.

1-ша група овочів і ягід — помаранча (360 міліграмів калію), грейпфрут (380) банан (630), абрикоса (160), кавун — кусень завбільшки з долоню (300), слива (60); 2-га група овочевих соків — помаранчевий сік — одна склянка (440), грейпфрут (370), сливковий (620), яблучний (280), журавлиний (500); 3-тя група м'яса — 100 грамів (приблизно 3 унції) волового м'яса має 310 мілігр. калію, мелене волове м'ясо (290), темне м'ясо птиці (350); 4-та група городини — помідори (340 мілігр.), морква — один фунт (300), буряки півфунта (250).

Це — харчі багаті на калій, хоч майже кожний рід овочів, городини та ягід має в собі якусь кількість калію. Калій постачається з усіх харчів незалежно від того, чи споживати їх вареними, чи в сирій формі.

Лікарі звичайно рекомендують пацієнтам, приймаючи ліки проти підвищеного тиску крови або при хворому серці, споживати помаранчевий або журавлиний сік. Однак, чимало людей по деякому часі нарікають, що їм ці соки вже „наприкрилось пити". Тож поданий вгорі список дає широкий вибір для зміни.

ОПЕРЕТА В ЛЯЛЬКОВОМУ ТЕАТРІ

Львівський Театр Ляльок пристосував до вистави для дітей і для старших давню французьку оперету „Мадмуазель Нітуш", використовуючи частково музику композитора Ф. Ерве і ввівши у виставу-сатиру нові сцени. В опереті виступають панна Деніс, граф Шато, унтер Ларіо та ін. „Банальності й плоскі жарти, що так часто прикрашували мову опереткових героїв, в устах ляльок стали засобом пародій. Львівський Театр Ляльок по праву здобуває популярність", сповіщала „Культура і Життя" з 2-го квітня.

о. М. М. Соловій, ЧСВВ
Оттава, Університет св. Павла

НА МАРҐІНЕСІ БРОШУРИ ПРО ПАТРІЯРХАТ

(14)

У попередній статті ми вже натякали, що ні в якому Східньому Церковному Праві немає такого канону, на підставі якого патріярх чи патріярхорівні архиєпископи-митрополити мали право повної Ставропігії над усіми ченцями, монастирями, чернечими інституціями тощо. Отже ті, що покликаються на „східні" чи „наші, українські" традиції і в їх імені віддають ченців під безпосередню юрисдикцію Патріярха, власне самі не знають, що пишуть і на що покликаються. Коли йдеться про юрисдикцію над монахами, згідно з Східнім Церковним Правом, то якраз не Патріярх, але місцеві Владики мають юрисдикцію над монахами своїх єпархій. Це старовинне право було перший раз прийняте на Вселенському Соборі в Халкедоні (451 р.), отже ще в тих часах, коли Схід і Захід творили Одну Церкву. І дальші постанови Крайєвих, Помісних та Вселенських Соборів не дозволяли і виразно забороняли єпископам (включно з митрополитами - архиєпископами) втручатися в справи адміністрації сусідньої єпархії, а про екземпцію монахів з-під єпископської влади під патріяршу, тобто про Право Ставропігії, давні Собори не мають жадної постанови.

Навпаки, після Халкедонського Собору стала входити в Церкві і на Сході й на Заході практика вибирати на єпископів власне монахів. Ця практика на Сході була прийнята за норму після перемоги Церкви над іконоборцями, тобто в половині IX сторіччя. А ще перед тим, тобто на Трулянському Соборі (в Константинополі, 691-692 рр.) постановлено в 12-му і 13-му канонах, щоб кандидати на єпископів були безженні, себто вибиралися з безженних духовників, які практично були монахами, бо в тих самих правилах той самий Собор дозволяє на жонате священство. З цього постала на Сході загальна практика, що коли навіть кого вибирали не з монахів, тобто із світських священиків чи невисвячених мирян, а вони були жонатими, тоді ті жонаті кандидати мали прийняти чернечий постриг, а їхні жінки мали також вступати в монастир і не жити із своїми попередніми чоловіками.

Така практика панує ще й досі на православному Сході, у греків, у Православних Церквах на Балканах, навіть у Російській Православній Церкві. Також різні Православні Церкви поза своїми землями походження додержуються цієї старовинної традиції. Наша Православна Церква також висвячує тільки таких кандидатів, що спершу приймуть чернечий постриг.

Щождо Української Католицької Церкви, то і її всі єпископи та митрополити від Берестейської Унії (1596 р.) аж до смерти останнього Київського Митрополита Иосафата Булгака (помер 1838 р.) вибирано з ченців. Тільки наприкінці XVIII сторіччя вперше були вибрані й висвячені єпископами з світського клиру єп. Петро Білянський, Степан Левинський й інші. Коли ж з третім розбором Польщі єпархії Київської Митрополії заграбала Росія (1793 р.), тоді в скорому часі росіяни скасували й саму Київську митрополію і майже всі василіянські монастирі. На залишених до 1839 р. єпископських унійтських єпархіях царі призначали вже то василіян, то священиків із світського клиру. Останній митрополит Иосафат Булгак, що помер за рік перед насильним „возз'єдиненням" унійтів з російським православ'ям, був василіянином. (Насильне „возз'єднання" мало місце 1839 року).

У відновленій Галицькій Митрополії (1807 р.) митрополитами протягом усього XIX сторіччя були вже світські священики, і щойно в 1900 р. у Львові став митрополитом Слуга Божий Андрей Шептицький із Чину оо. Василіян. У теперішній практиці вибору єпископів Апостольська Столиця вже не додержується старовинної східньої практики і призначає єпископів не тільки з ченців, але й з рядів світського священства.

Щождо чернечої екземпції, то нею втішаються, крім оо. Василіян, також інші наші чернечі Чини й Згромадження, як оо. Редемптористи, оо. Салезіяни, сс. Василіянки та сс. Служебниці. Ця екземпція відноситься тільки до внутрішньоадміністраційного життя ченців, бо ченці, коли працюють по парохіях чи дієцезіяльних школах й інституціях, залежать від юрисдикції місцевих Владик. Те саме відноситься й до черниць-сестер.

З цього бачимо, як помиляються ті, які говорять про „юрисдикцію патріярха над усіми чинами", і при тім покликаються на „східні" традиції! На Сході патріярхи мають безпосередню владу тільки над ченцями своєї патріяршої єпархії, а в інших єпархіях їхнього патріярхату ченці підлягають своїм місцевим владикам, а всі Владики з Митрополитами, Архиєпископами і Патріярхами є виключно ченцями...

Багато також пишеться у нас під сучасну пору про те, що нам — східнім католикам — треба „відлатинщитися" і повертатися до наших, первісних, східніх традицій. Це дуже правильна засада, але її треба переводити в життя послідовно і в усіх структурах нашої Церкви. І дуже „не по-східньому" виглядає, коли у нас самий патріярхальний устрій загонисті „східняки" бажали б будувати на засадах римсько - латинського централізму, якого, до речі, старається позбутись навіть сама Римсько - Латинська Церква! Самі латинники критикують централізацію і „навертаються" до Сходу, а в нас є „східняки", що хапаються обидвома руками за централізацію західнього типу і „навертаються" до латинства!

Православні про Український Католицький Патріярхат

Наш огляд брошури о. Ів. Поспішила — д-ра Гр. Лужницького був би неповний, якби ми не згадали ще інших проблем, питань і справ, які автоматично постають з намаганнями піднести гідність Верховного Архиєпископства до патріяршої гідности. Такими є справа вибору єпископів, створення нових єпархій, відношення патріярха до Апостольської Столиці, до інших східніх патріярхів, його відношення до держави, як також відношення до екуменічного діялогу з не-католицькими Церквами чи віроісповіданнями. Докладна відповідь і з'ясування цієї справи — в світлі історії, церковного права та декретів і постанов Ватиканського Собору Другого — могли б бути предметом цілих серій статтей.

Та полишаючи на боці інші, хоч і важливі справи, ми в цій кінцевій статті хочемо заторкнути ту ситуацію, яка створилася в нас у зв'язку із змаганнями за створення Українського Патріярхату, та розглянути реакцію, яку ця акція за Патріярхат викликала серед наших православних братів.

(Далі буде)

Комітет для оборони совєтських політв'язнів

Ню Йорк. (Р. К.) — Заснований в січні ц.р. Комітет для Оборони Совєтських Політичних В'язнів розпочав збіркову кампанію, щоб перед поїздкою президента Ніксона до СССР, дістати 5,000 дол. на оплату оголошень в англомовній пресі, де інформуватиметься про ситуацію в Україні, про долю українських політв'язнів в таборах режиму.

Комітет вже провів ряд успішних акцій, починаючи від протестаційної телефонічної кампанії до совєтських представників у ЗСА і Канаді. Від рамени Комітету пішла ініціятива, щоб перебрати сцену під час телевізійного виступу совєтського режимового поета Євгенія Євтушенка на програмі Дейвіда Фроста. Цю акцію Комітет успішно провів на спілку із студентами з організації ТУСМ. Під час виступу Євтушенка в ню-йоркському Медісон Сквер Гардені, Комітет підготовив „програмки", де таврували Євтушенка за його безхребетність. Ця акція знайшла широкий відгомін серед англомовної преси, зокрема в журналі „Лайф" і „Торонто Глоб енд Мейл". Ініціятива Комітету була підхоплена іншими студентськими організаціями й спільними силами фарисейство Євтушенка викрито.

Комітет заініціював „тіч ін" на Гарвардському університеті в березні ц. р. Плянується подібні „тіч ін" перевести по інших університетах ЗСА. З нагоди „тич ін" надруковано англомовну брошурку, де широко інформовано про арештованих і про загальну ситуацію в Україні. Тепер ця брошурка передруковується і її можна придбати за 1.00 дол. від Комітету.

Комітет досі закупив 4 оголошення у англомовній пресі, в яких інформовано про останні арешти в Україні. Відгомін серед американської публіки на ці оголошення — позитивний.

Щоб постійно продовжувати кампанію, Комітет плянує серію дальших акцій. Недавно розпочалася акція писання листів на домашні адреси совєтських дипломатів в Канаді й Британії з протестами проти арештів. Плянується цю акцію поширити на інші терени.

З огляду на факт, що Комітет немає фінансової бази, апелює до ширшого громадянства за фондами. Проситься посилати гроші на конто:

Committee for the Defense of Soviet Political Prisoners, P.O. Box 1294, Woodhaven, N.Y. 11421.

З'ЇЗД ФКУ ЗМОБІЛІЗУВАВ ДАЛЬШІ СИЛИ І ФОНДИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

вища, а проф. О. Пріцак крім того виголосив в часі спільної вечері доповідь на тему: „Місце української літератури у структурі українознавчих студій Гарвардського університету". [Повний текст цієї доповіді буде надрукований в „Свободі".]

У спільній вечері, яку розпочав молитвою о. монс. Данильчук, взяло участь понад 100 осіб. Господарем вечері і цілого З'їзду був д-р Юрій Кишакевич. З доповіддю виступив фінансовий референт ФКУ інж. Орест Бедрій. Слово привіту виголосив головний секретар СУК „Провидіння" С. Спринський. Він передав також скарбникові ФКУ чека від Головної Управи „Провидіння" на одну тисячу долярів, як чергову пожертву до ФКУ.

Вчасі вечері вислови особливої вдяки, признання і подиву передав організаційний референт ФКУ Б. Тарнавський — всім активним представникам ФКУ. – Вони герої сьогоднішнього дня, бо трудяться важко, без розголосу; вони перші жертвують і то щедро, дбайливо вивчають всю проблематику ФКУ і ведуть наполегливо збіркову акцію, не жаліючи для того труду і гроша. Прізвища найбільш активних представників ФКУ передала Головна Екзекутива чинникам Гарварду. Президент Гарварду вже вислав всім меценатам ФКУ окремі листи подяки, а директор інвестицій виготовив окремі листи признання до передових представників ФКУ. Шість таких листів передано до рук адресатів на спільній вечері.

Учасники З'їзду розглядали питання реченця: до кінця цього року прислуговує ФКУ ще привілей, який випливає із договору з 1968 р. відносно висоти потрібної фундації. До кінця цього року кожна катедра українських студій коштуватиме українську спільноту лише по 600 тисяч долярв. Час наглить, бо по закінченні цього року ціна на катедру буде подвоєна. Було б не розумно отяганням і легковаженням та кволим веденням збіркової акції наражувати нашу спільноту на додаткові фінансові тягарі в чергових роках. Тому цього року повинна наша спільнота інтензивно сконцентрувати всю свою увагу на справі ФКУ.

Винесено також низку ухвал і постанов. Принято кілька схем збірки. Основна це — три тисячі по тисячці. ФКУ шукатиме трьох тисяч жертводавців, які пожертвують по тисячці долярів. Доміжним є наявність програм дорівнального фонду, багато українців є затруднені такими працедавцями, які подвоюють пожертву свого працівника. Підкреслено, що найбільш успішною формою збіркової акції є відвідування потенційних жертводавців. Обговорено техніку відвідин. Принято пропозицію влаштовування „блискавичних акцій", які полягають на тому, що до певної місцевости стягається всі наявні довколишні сили ФКУ і там в часі двох днів переводиться максимальну кількість відвідин.

Крім того вестиметься кількаразову висилку відповідних листів на тисячі адрес потенційних жертводавців, постійно подаватиметься до української преси інформаційний матеріял про дію ФКУ.

В часі нарад спонтанно зголошено декілька декляpацій на вплати до ФКУ. До кінця ц. р. зобов'язались вплатити: громада Піттсбургу — 26 тисяч долярів, українці в Лорейн — 25 тисяч долярів.

Інж. Орест і п-і Оксана Бедрії, які досі вплатили до ФКУ 1,100 дол., зголосили свою чергову пожертву у висоті десять тисяч долярів. В доповненні до своїх попередніх пожертв — тисяча долярові пожертви зголосили — мґр Степан Хемич, як також п-і Оля Дужа. Молоденька студентка, Христя Кишакевич, підтримала ФКУ своїми заощадженнями у висоті 50 долярів.

Українські студенти в Піттсбургу, зорганізовані в Товаристві Української Молоді, брали також активну участь у З'їзді ФКУ.

З'їзд ФКУ закінчено в неділю, 23-го квітня, виступом ансамблю „Євшан". Заля на півтора тисячі місць була заповнена. Бурхливими оваціями нагороджувала публіка виконавців імпрези „Відгомін України". Мистецьке турне ансамблю „Євшан" проходить під кличем підтримки для справи ФКУ. Велику працю і зусилля для успішного переведення концерту і цілого З'їзду доклали інж. Михайло Комічак з своєю дружиною і трьома синами.

З'їзд радів тим, що справою ФКУ і українськими студіями в Гарварді цікавляться широкі круги української молоді і багато з них виказує велику дозу ентузіязму і не жаліє труду для здійснення мети ФКУ. З'їзд висловив вдячність Союзові Українських Студентських Товариств за постійну підтримку ФКУ, за справедливі і ясно спрецизовані резолюції на недавньому конґресі СУСТА, висловив вдячність 34-ом українським особистостям в ЗСА і Канаді, серед них Владики і провідники українських Церков, репрезентанти центральних наукових, громадських і політичних установ, за підписання заклику до Українського Громадянства, що його надрукувала майже вся українська преса в лютому ц. року.

Учасники З'їзду роз'їхались домів, духово скріплені, озброєні завзяттям трудитись так довго, доки не буде встановлений Центр Українських Студій в Гарвардському університеті в його повноцілих й імпозантних вимірах.

Пластова Фундація в Ню Йорку...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

дол.) дальше на приватні запоруки в „Самопомочі" в Ню Йорку і від приватних осіб, як покійного пл. сен. Володимира Шеховича, пл. сен. Володимира Дармохвала — разом на суму 95.000.-00 дол. Всеж таки при вмілій господарці Дирекції Пластової Фундації стан зобов'язань Фундації на день 31-го грудня виносив 98.-531.40 дол., титулом першого морґеджу в Українськім Народнім Союзі і другого морґеджу в „Самопомочі" в Ню Йорку в сумі 17,000.01 дол. Всі інші зобов'язання були сплачені Дирекцією Фундації до кінця грудня 1971-го року. Після вислухання звітів уступаючої Дирекції, а саме: голови інж. Романа Баранського, касира та господарського референта Володимира Саляка, секретаря та організаційного референта пл. сен. Володимира Корнаги та голови Фінансово - Господарської Комісії пл. сен. Зенона Корчинського — та дискусії над звітами — Контрольна Комісія в складі: мґр Петро Дармограй голова і члени пл. сен. Вячеслав Вишневський, інж. Богдан Соболта, пл. сен. Михайло Юзенів, пл. сен. Володимир Хамула та Тиміш Шевчук — яка перевела основну фінансову і господарську перевірку Пластової Фундації — поставила внесок на уділення абсолюторії уступаючій Дирекції, що Загальні Збори ухвалили одноголосно з признанням і окремою подякою уступаючому довголітньому голові інж. Романові Баранському, касирові п. Володимирові Салякові, організаційному референтові пл. сен. Володимирові Корназі і Михайлові Савицькому. На внесок Номінаційної комісії під проводом пл. сен. Дмитра Косовича, Загальні Збори вибрали нову Дирекцію в складі: пл. сен. Вячеслав Вишневський — голова, заступники голови станичний пл. сен. Роман Рогожа, голова Пласт прияту Стефанія Косович і мґр Петро Дармограй, Володимир Саляк — касир, орг. референт пл. сен. Володимир Корнага, імпрезовий референт пл. сен. Михайло Івасівка та правний дорадник пл. сен. Ярослав Падох. Контрольну Комісію вибрано в такому складі: інж. Роман Баранський — голова і члени: пл. сен. Зенон Корчинський, Михайло Савицький, інж. Богдан Соболта та Тиміш Шевчук. Товариський Суд: д-р Іван Сєрант, пл. сен. Тарас Гірняк та пл. сен. Володимир Хамула.

При кінці Загальних Зборів схвалено бюджет Пластової Фундації, як рівнож обговорено справу збірки дальших фондів на Пластову Фундацію для сплати існуючих зобов'язань. На закінчення своєї діяльности — уступаюча Дирекція Пластової Фундації видала „Бюлетень Пластової Фундації" ч. 2, в якому подано поіменний список всіх жертводавців на Пластову Фундацію та насвітлено історію купна і перебудови Пластового Дому в Ню Йорку.

Пл. сен. Володимир Корнага

Індія і Пакістан переговорюють про обмін полоненими і репатріянтами

Ісламабад, Пакістан. — У середу 26 квітня почнуться в гірській місцевості за 30 миль від нової столиці Пакістану Ісламабад переговори з індійською делеґацією, головою якої є Дурка Прасад Джар, колишній індійський амбасадор у Москві, тепер голова плянувальної ради в міністерстві закордонних справ. Наради з тією індійською делеґацією мають підготовити конференцію „на вершинах" — пакістанського президента Зульфікара Алі Бутто й індійського прем'єра Індіри Ганді, вірогідно у столиці Індії Ню Делі. Головний предмет нарад: поворот до Пакістану 90.000 військовиків, що їх Індія захопила, як полонених у минулорічній індійсько - пакістанської війни, та переїзд до Банґладешу кількасот тисяч бенґальців, мешканців Західнього Пакістану. Водночас йдеться про евакуацію індійцями частини захопленого ними пакістанського Кашміру.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Українські інженери розглядають...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Він теж звернув увагу на нові проблеми „суперміст" вже не фізичного, але соціяльного характеру, цитуючи оцінку організації управителів міст про непоборність таких проблем в Ню Йорку. Під натиском цих проблем, на думку доповідача, великі міста переберуть в Америці ключеву ролю в суспільному житті держави.

Інж. Юрій Хранeвич, директор плянування і дослідів Уряду Житлобудівництва міста Нюарку, Н.Дж., доповнив попередні лекції ствердженням, що великі міста не завмирають, але змінюють свою перестарілу форму, достосовуючись до нових потреб і життя населення цих міст і передмість.

Підсумовуючи доповіді та відповіді на запити, інж. Леонід Пахолюк, затруднений як проєктувальний архітект відділу плянування і будови високих шкіл Ню Йорку, ствердив, що між доповідачами немає розбіжностей у поглядах про майбутність міст, бо всі вони шукають розв'язок проблем міст для запевнення їм майбутности, хоч і різними шляхами. Він підкреслив, що великі міста і метрополії є виразниками зв'язку між їхніми мешканцями та стимулами і осередками розквіту найвищої культури. Тому їх треба і вони будуть спільними силами перебудовуватися, змінятися, але теж дальше процвітати. Дискусії на актуальні теми вечора продовжувалися при перекусці, що її приготували для учасників дружини членів ТУІА.

Комунікат Головної Управи Т-ва „Бойківщина"

Щоб запротестувати проти нищення культурних, релігійних і національних пам'яток в Україні большевицькою Москвою, щоб заізнати ширші кола українського громадянства з красою і оригінальністю релігійного будівництва на Бойківщині та, щоб показати принаймні зразки народного мистецтва мешканців бойківської Верховини, Головна Управа Т-ва „Бойківщина" приготовляє Виставку Церковної Архітектури та Народного Мистецтва „Бойківщини", яка відбудеться від 6-го до 21-го травня 1972 р. у Мистецькій Студії при 2322 Поплар вул. у Філядельфії.

Від кількох років збираються ікони, знимки, образи, вишивки та інші предмети народного мистецтва з різних частин Бойківщини, починаючи із західніх смуг, що припирають до Лемківщини як Добромильщина, Устрики і Ліско, а кінчаючи східніми межами, що граничать з Гуцульщиною, як Перегінське, Калуш, Надвірна, та включаючи закарпатську Бойківщину.

Наші збірки ще, одначе, далеко не повні, тому звертаємось до всіх бувших мешканців середущих Карпат із закликом, щоб хто с в посіданні якинебудь предметів народного виробництва чи знимок церков, каплиць, іконостасів, дзвіниць чи ікон хай по можности якнайшвидше перешле їх до нашого Т-ва на адресу: Бойківщина 2222-Брандивіне Ст. Філядельфія, Па. 19130. По використанні на виставці, ті предмети можуть бути на бажання повернені або передані до музею „Бойківщина".

Для якнайкращого зорганізування цієї виставки покликано окремий Комітет з почесним головою о. Станиславом Дашом, діловим головою мґр Утриском, заст. проф. Олександром Татомиром Секретарями: З. Комаровською і Л. Татомир, мистецьким дорадником інж. Степана Кульчицького, а членами: інж. Теодора Ільницького, інж. Мирона Ганушевського, інж. Юліяна Головчака, інж. Методія Борецького, мґр Галю Утриско та Мирона Баранецького.

До відвідин тієї виставки Головна Управа запрошує усіх українців, а зокрема Філядельфії і околиць, молодечі Т-ва, школи а перш усього усе духовенство.

За ініціятивою нашого Товариства — в 350-ті роковини смерти одного із найбільших гетьманів Петра Конашевича - Сагайдачного — уродженця Бойківщини — 20-го і 21 травня ц.-р. на Союзівці відбудеться з'їзд нащадків лицарських родів, що в більшості походили із Бойківщини. З а і нтересованих просимо пересилати свої адреси до: Івана Кульчицького-Вовчика — 181 Caroline Avenue, Irvington, N.J. 07111. З приводу тих тих роковин перше число Літопису за 1972-ий р. вийде присвячене історичній постаті цього великого гетьмана.

За Головну Управу Т-ва „Бойківщина", отець Станислав Дашо — голова, мґр Мирон Утриско — секретар.

Пам'яті друга Володимира Комісара

„Живе лиш той, хто не живе для себе"
(Василь Симоненко)

Потік життя віддалив нас від дати 16 березня 1971 року — дня відходу друга Володимира у Засвіти, на один рік. Були величаві похорони, Богослужби, панахиди, поминки в багатьох церквах Канади, ЗСА та Европи. Замість квітів на могилу в пошані до Покійного склали друзі та знайомі на фонд Верховного Архиєпископа Кир Йосифа Сліпого та Пластовий Вишкільний ім. Дрота свої пожертви (1,203 дол.). Дружина Марія позбирала усі пам'ятки про сумні обряди, бо це її потреба, у цьому знаходить вона розраду, довідуючись, що пам'ять про Володимира у добрих згадках широкого кола приятелів і знайомих.

Володимир був типовим представником свого покоління, що пережило дві світові війни, яке виростало в боротьбі за державність України, яке своїм життям бажало причинитися до покращання долі свого народу.

Народився Володимир 14 січня 1902 р. у Перемишлі. Тут виростав, здобував початкову та середню освіту. Студіював техніку в Данціґу, був у війську, а потім знову на високій Торговельній Академії в Познані. Закінчив її у 1935 році. Працював у банках, в міжнародним бюрі подорожей, у „Маслосоюзі", в адміністрації ДП таборів в містах Торунь, Катовиці, Стрий, Мюнхен - Фрайман. Перебуваючи у Відні у 1944-46 рр. студіював далі міжнародну банковість. В 1948 р. переїхав до Канади, жив спочатку в Монтреалі, а згодом в Торонті. Тут працював постійно в Університецькій Бібліотеці.

Був членом управи Філії УНО — Катовиці, разом із її головою полк. Омельченком розвинули широку діяльність в місті й околиці; згодом став секретарем Т-ва Інженерів у Катовицях (головою був проф. інж. Феденко - Чопівський). Працював з молоддю від 1935 р. серед емігрантів у Каліші й Сосніваці. Підготовка імпрез, зустрічі з дітьми на зайняттях вимагали доїздів із Катовиць до Соснівця, звичайно після праці до пізньої години, але Володимир не рахувався ні з часом, ні з коштами, ні не жалів труду.

Від юнацьких років був активним у Пласті, спорті, любив хоровий спів, громадське життя, а зокрема молодь. В гімназії був капітаном спортових дружин, ціле своє життя співав у хорі під проводом відомих диригентів: Городовенка, Задорожного, Туркевича, однотак Івана Ковалева. Був заступником голови академічного товариства „Січ" у Відні, головою хору Церкви св. о. Миколая в Торонті.

У Пласті від юнацтва займав різні пости: новацький, юнацький виховник, член булави і комендант таборів, зв'язковий, кошовий, член станичної старшини. Член Куреня УПС ім. А. Войнаровського, сеньйор довір'я. До останніх годин свого життя був виховником юнацького гуртка.

Одружився в 1938 р. з Марією з дому Процик — товаришкою із студентських часів. Дружина — маґістер фармації. Родина бездітна.

Молодь і старші любили Володимира за його завжди щире серце, радісну усмішку, за гумор і оптимізм. Був любленим у товаристві, знав безліч смішковинок. Кожному спішив з поміччю. Студенти Торонтського Університету, не тільки українці, але загал, завжди підкреслювали Володимирову [illegible] а скавість, культуру поведінки, легкість у співжитті, працьовитість. Співробітники бібліотеки, професори жалують, що втратили з його смертю найкращого співробітника, справжнього джентлмена, виїматкову гарну людину.

Для студентів — дітей приятелів чи пластунів був він не тільки дбайливим працівником бібліотеки, але й незаступним її добрим духом, серцем її. Він допомагав організувати час, радив як користуватися якоюсь книжкою, приготовляв відповідне місце для спокійного навчання, не дозволяв на непотрібні байдикування тощо. Відомий був друг Комісар ще й з того, що тим студентам, які вчилися, заробляючи на прожиток, приносив книжки з бібліотеки аж до хати, міняв їх, пильнував реченців, десятки книжок брав на своє прізвище, не боячись наразитись на клопіт. Хотів допомагати, залежало йому на тому, щоб пластуни та українці взагалі були успішними студентами.

Володимир був настільки скромним і тихим у житті та праці, що щойно після смерти при розмовах з широким колом людей, з великої кількости листів із співчуттями довідалися ми, яку мав він духовість, за що його люди шанують.

Гурток, що його провадив Володимир, ніколи не виявляв бажання мати іншого, молодшого виховника. Один з членів цього гуртка, пишучи співчуття, висловився: „Друг Володимир Комісар здобув високий рівень пластового життя. Своїм прикладом зрушив багатьох пластунів; він зворушив моє серце і пластовий дух. Обіцюю, що його праця в Пласті продовжуватиметься — і як буде можливо, на такому самому зразковому рівні".

Думаємо, що горе, яке так жорстоко несподівано навістило подругу Марійку (Володимир вийшов нормально ранком до праці, наказуючи дружині, щоб не забула зажити свої ліки, а за годину вона довідалась, що його не стало...) допомогла їй перенести свідомість, того, що носити свідомість того, що Покійний залишив у всіх, хто його знав, тепле почуття пошани і любови. Він живе у добрій пам'яті тих, кому він чинив добро.

І я не зумів віддячитися живому Влодзеві за всі його численні прислуги для мене. Не довелося виконати і тієї останньої обіцянки, про яку була мова вечером перед трагічним 16 березня. Я не вишукала матеріялів для підготовки сходин з гуртком. Я це роблю постійно тепер. Ця моя скромна згадка про друга Володимира має на меті допомогти його гурткові та іншим юнакам ближче пізнати їхнього виховника захотіти їх йди його слідами.

Тоня Горохович

СПОРТ

Вдалий старт молоді УАСК „Львів"

16-го квітня, в домівці УАСК „Львів" - Клівленд відбулося свячене, з презентацією загальноклівлендських (міжнародних) чемпіонів і віцечемпіонів, та інших дружин клюбу. В програмі імпрези забракло свіжоспеченого чемпіона — відбиванкарів „Львова" та виступу співацького квінтету „Кисвлянок" — а в програмі спортових змагань тієї днини дощ викреслив зустріч першої і запасної — футбольних дружин.

Зате юньйори кляси А вспіли вже відбути двоє змагань і винести з них три пункти. Мадярів переможено трьома голями Романа Губача 3 : 0, а чемпіоної Бродв'ю Гайтс скубнуто нерішеною 2:2 — один пункт (голі здобули брати Роман і Михайло Губачі). Цей успіх сильно перетрясено (після відходу змагунів до старших дружин) одинадцятка завдячує своїй власній праці на вправах, під проводом свого провідника і тренера — інж. Андрія Шепаровича. Їхня дружина: Коломиєць, В. Жига, Гленбарт, М. Губач, І. Гамуляк, Ол. Росул, Ю. Семенюк, Р. Губач, Гарас Гейбел, Т. Гурко, В. Ціцбикевич, І. Шминдрик, Дубик, Добромильський, Р. Радзикевич, Рудий та Ю. й Л. Михайлевичі.

В клясі Б провідник Микола Гамуляк зголошує тріюмф своїх „львов'ян" 5:0 над сербським Караджорджом. Грали переможці: Р. Данко, Ю. Сивий, Ст. Шминдрик, І. Райца, Ю. Охрін, В. Лішнянський, Мих. Гамуляк, М. Губач, Р. Клос, Ю. Дейчаківський, Яр. Багрій.

В клясі Сі минулорічні й цьогорічні провідники в тому самому складі: Омелян Мацина й Іван Клек — вивели своїх підкомандних із першої пунктової баталії, проти Караджорджа, з нерішеним вислідом 0:0. Їхній склад: В. Бурда, Б. Цибик, П. Дрозд, А. Гайдук, В. Кулик, Ю. Клек, А. Клек, Ор. Мацина, І. Михайлюк, М. Оліяр, Р. Охрін, Д. Свет, Р. Семків, Т. Кравець і Ем. Росул.

**

Враження після цього скромного свяченого: повно молоді, з ними — їхні батьки... Ось правильна розв'язка на питання: де наші діти? Якби ще так усі ці неприсутні батьки ходили на змагання своїх синів — контакт з рідними дітьми, опіка над ними і співпраця з клюбом на вихованням був би всеціло завершений. Тоді молодь не втікала б від батьків, які не розуміють її потреб до змагу й перемоги, тільки горнулась би до них із вдячністю й довір'ям.

УАСК „Львів" - Клівленд за 10 років життя й діяння Юньйорського Відділу Лейк Ірі Сакер Ліґ виявився найкращим вирощувачем футбольного доросту в Огайо, бо у нього найбільше число здобутих чемпіонатів і п'ять, а з резервою дорослої дружини — шість комплектних дружин юньйорів.

О. Гайський

ВІСТІ З ВІДНЯ

18-го січня 1972 р. парох української католицької церкви св. Варвари у Відні о. д-р О. Дзерович виголосив доповідь для членів-лицарів чину Мальтійського у Відні на тему „Українська Католицька Церква і її теперішній стан".

Українське Культурне Товариство „Буковина" 5 лютого ц. р. у залі оо. Єзуїтів влаштувало „Чайний вечір". Численна публіка мала нагоду почути українські платівки. Члени Т-ва приготовили власний буфет і в товариській приємній атмосфері всі провели вечір.

У суботу 12 лютого 1972 р. заходом „Союзу Українських Ветеранів-Комбатантів Австрії" відбулося Свято Соборности і Суверенности 22-го січня у парафіяльній домівці у Відні. Головну доповідь виголосив голова СУКВА д-р М. Кириця; в програмі були також деклямації поезій Василя Симоненка у виконанні Марусі Квіт, Генриха Штайнгагена і Дмитра Рахліцького. Романа Мельничук окрім деклямації заграла на фортепіяні народну пісню „Реве та стогне". Свято закінчено національним гимном. Свято попередив молебень і панахида за поляглих за волю України у церкві св. Варвари. Ці Богослуження відправили парох о. д-р Дзерович і гість з Мюнхену протопресвітер УАПЦ о. Палладій Дубицький, який також зайняв слово під час святочного вечора.

У Неділю 13-го лютого ц. р. у парафіяльній домівці відбувся „Фільмовий вечір" української молоді Відня. Відомий з його фоторепортажів в українській пресі, фільмовий аматор Ігор Гнатишин висвітлив фільми із життя української громади.

На запрошення пароха церкви св. Капістрана у Відні відбулася Служба Божа 4-го березня 1972 р. при участі хору св. Варвари, під час якої о. д-р Дзерович виголосив проповідь про минуле і сучасне УКЦеркви.

Бас-квартет „Тарас Бульба" своїми виступами серед австрійців старається популяризувати українську пісню. Таким виступом був „Український вечір" у віденському клюбі „Ательє Вальґаль", 10 березня ц. р., де квартет за традиційним українським „борщем" відспівав декілька народних пісень в обрібці проф. А. Гнатишина.

Українська церковна громада Відня мала нагоду від 23-26 березня ц. р. вислухати реколекції в церкві св. Варвари, якими проводив заступник ректора духовної семінарії о. Софрон Мудрий ЧСВВ з Риму. Отець Мудрий як провідник української секції ватиканської радіовисильні перевів інтерв'ю з бас - квартетом „Тарас Бульба", при чому наспівано декілька пісень на стрічку, як також з проф. А. Гнатишином, який на бажання референта розповів текст лібретта до його опери „Медведюк".

Відзначення папською медалею „бенемеренті" проф. Андрія Гнатишина

В суботу 25-го березня ц. р. в архиєпископській палаті в присутності о. пароха д-ра Дзеровича і гостя з Риму о. д-ра Мудрого ЧСВВ та членів церковного хору і інших гостей, віденський архиєпископ Кардинал Франц Кеніґ передав проф. Гнатишинові за його заслуги на церковно - музичному полі папську медалю „бенеменренті".

Четар УСС-ів і УГА сл. п. Іван Коцур

Після смерти товариша зброї О. Черника, який помер у Гантері і там похоронений на місцевому цвинтарі, за два місяці пізніше вмирає 29-го грудня 1971 р. його одноліцьланин і майже одноліток, св. п. Іван Коцур, народжений в 1895 р., в селі Якимчицях біля Комарна кол. четар УСС-ів і УГА. Він був учнем восьмої гімназійної кляси, як в р. 1914 зголосився добровольцем до легіону УСС-ів і вступив до сотні Дідушка. Ранений під Веречками, скінчив старшинський вишкіл в Трускавці. Іменований в короткі четарем УСС-ів в липні 1917 р. брав участь в боях під Конюхами і там попав в російський полон. Повернувши з полону в 1918 р. доповнив іспит зрілости в українській академічній гімназії у Львові. В жовтні брав участь у підготові до Листопадового Зриву. Як командант сотні на протипольському фронті, боровся під Равою Руською і Белзом. Вже як командант технічної сотні опинився разом з УГА за Збручем і там під Бердичевом захворів на тиф.

Після ліквідації УГА в 1920 рр. працював у Вищому Військовому Суді Дійової Армії в Могилові. Опісля переїхав до Надвірної, і там звільнений вернувся домів. Покійний покінчив одноріччний торговельний курс у Львові і вищі торговельні студії та працював в Краковї ревізором в Союзі каси хворих. Як фахівець рахівництва займав керівне становище в Українському В-ві у Кракові і референтом Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові. В Польщі він працював у підприємстві „Рух". На еміграції в Німеччині Покійний зайнявся громадсько-культурною освітою і виховною працею. У році 1962 переїхавши з Німеччини до ЗСА поселився у Дітройті і працював в Школах Українознавства, при чому заробляв на життя книговодом у підприємствах. У Дітройті Покійний включився як член до організацій: Кредитової Спілки „Самопоміч", до Учительської Громади, до Т-ва „Рідна Школа", в „Пласті", у Відділі ОУА „Самопоміч" як голова С.О., співав в хорі „Трембіта", працював в станиці УСС-ів, його заходом зорганізовано Координаційний Комітет Співпраці Комбатантських Організацій і Покійний став головою цього комітету.

Заходом Покійному, влаштовано свято в пошану „Лицарів Базару" 21-го листопада 1971 р. Опісля він захворів, зголосився хворим до лічниці, з якої більше не повернувся і там помер. На його похороні громадянство взяло численну участь. Над гробом попрощав Покійного інж. Колодчин від українського громадянства. Відтак відбулася традиційна тризна, на якій Покійного прощали: Е. Драгінда від Станиці УСС-ів, д-р Войчук від Пласту, інж. Кривий від Координаційного Комітету, І. Білоус від Учительської Громади, п-і Кокер від Союзу Українок, проф. Гайда від себе особисто, директор Наконечний від „Самопомочі" і Українсько-Американського Осередку, інж. Петрина від УККА, побратим Терлецький від УСС-ів. На заклик п-і Галяженко прияві зaмість квітів склали 185 дол. на Церкву в Потребі. Покійний залишив дружину Анастазію, сина Ігоря і синову.

О. У.

Дженерал Моторс мав високі прибутки, але не бажає знижувати цін

Дітройт. — Хоча компанія Дженерал Моторс мала в першому кварталі цього року високі прибутки, вона не бажає зменшувати цін на свої авта. Прибутки за перші три місяці становили рекордово високу суму в 651 мільйонів долярів. Автомобілева компанія Форд, діставши також великі зиски, знизила ціни на деякі запасні частини та деякі свої авта, але компанія Дженерал Моторс не виявляє бажання знизити цін, і тому може потрапити в конфлікт із федеральною Комісією Цін, яка стежить, щоб корпорації й компанії не заробляли занадто багато й тим не збільшували інфляції. Представник Дженерал Моторс заявив, що компанія дійсно мала великі прибутки за січень, лютий та березень 1972 року, але вони не перевищують прибутків, „дозволених Комісією Цін, і тому ми не плянуємо знижувати ціни на авта моделей 1972 року".

ТАРЗАН, Ч. 6740. Полк. Джудд відлітає, Чулю й Наомі залишаються



Все полагоджено, Тарзане. Медсестра Наомі залишається на 60 днів, а сотник Чулю на 30 днів... щоб до... помогти тим автохтонам, що стали каліками, втративши свою праву руку, перевівши їх через перехідний...

Я звітуватиму це генералові Ітсові через радіопарат Чулю! Як тільки відзискаю свою силу, Чулю і медсестра Наомі зможуть вернутися до своїх обов'язків в Момбуззі!

Щасти Боже, Тарзане!